

1 Hoeveel? Reken uit.

Sacha betaalt voor 30 dagen de helft van het eten voor 2 zieke zeehonden. De twee zeehonden eten samen per dag 6,5 kg haring. Dat kost € 5,50.

Sacha betaalt €

Som

Hoeveel? Reken uit.

Uitverkoop:
alles voor de
helft van de prijs!

- a Rogier heeft € 21,- gespaard.
Hij wil in de uitverkoop een caviahok kopen van € 92,- voor de helft van de prijs.
Het caviahok kost nu

b Hij verdient iedere week voor het wassen van de auto nog € 5,- bij.
Hij moet nog weken autowassen.

c Hij betaalt met een biljet van € 50,-.
Hij krijgt € terug.

a Het caviahok kost de helft van € 92,-, dat is € 46,-.

b Rogier heeft € 21,-. Het hok kost € 46,-. Hij heeft € 25,- tekort.
Iedere week € 5,- erbij, $25 : 5 = \dots\dots\dots$

c $€ 50,- - € 46,- = € \dots\dots\dots$

- b Hij verdient iedere week voor het wassen van de auto nog € 5,- bij.
Hij moet nog weken autowassen.

- c Hij betaalt met een biljet van € 50,-.
Hij krijgt € terug.

- a Het caviahok kost de helft van € 92,-, dat is € 46,-.

- b Rogier heeft € 21,-. Het hok kost € 46,-.
Hij heeft € 25,- tekort.
Iedere week € 5,- erbij, $25 : 5 = \dots\dots\dots$

- c € 50,- – € 46,- = €

2 Hoeveel? Reken uit. Schrijf op hoe je rekent.

- a Yvette koopt een nieuwe hondenriem van € 15,75 en 3 doosjes met smulbotjes van € 0,99 per doosje.

Zij betaalt €

- b** Michael spaart voor een fototoestel van € 135,-. Hij heeft al € 60,- gespaard. Met folders rondbrengen verdient hij € 15,- per week.

Hij moet nog weken sparen.

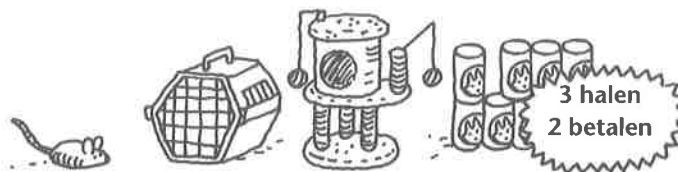
- c Ralph brengt de zeehonden 12 emmers met ieder 4,5 kg vis.

Hij heeft in totaal kg vis naar de zeehonden gebracht.

- 1** Hoeveel? Reken uit.
Schrijf op hoe je rekent.

Ferhat en Nicolette kopen voor hun kat een reismand van € 57,-, een speelmuis van € 5,50, een krabpaal voor € 23,50 en 3 blikken voer van € 1,25 per blik.
Door de uitverkoop gaat alles, behalve het voer, weg voor de helft van de prijs.
Ze betalen allebei evenveel.

Ferhat betaalt

Som

Hoeveel? Reken uit.

- a Loes neemt 15 keer les met haar hond op de hondenschool.
Elke les kost € 12,-.
Hoeveel moet ze betalen?
- b Papa betaalt de helft van de lessen, oma geeft haar € 25,-.
Zelf heeft Loes € 30,- gespaard.
Mama belooft de rest te betalen.
Mama betaalt €

Zo doe ik dat.

- a De lessen kosten in totaal
- b De helft is € Blijft over €
Oma betaalt € en zelf heeft Loes € gespaard.
Er blijft dus over €

- 2** Hoeveel? Reken uit. Schrijf op hoe je rekent.
- a Joris spaart voor een tennisracket. Met folders rondbrengen verdient hij € 15,- per week.
Voor het wassen van de auto krijgt hij iedere week € 7,50.

Hij moet weken sparen.

- b Yardena koopt 9 blikken hondenvoer.

Ze betaalt €

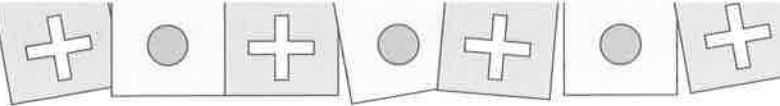
- c Michael wil een fiets kopen en zijn oude inruilen.
Zijn vader en moeder betalen de helft.

Michael moet zelf € betalen.

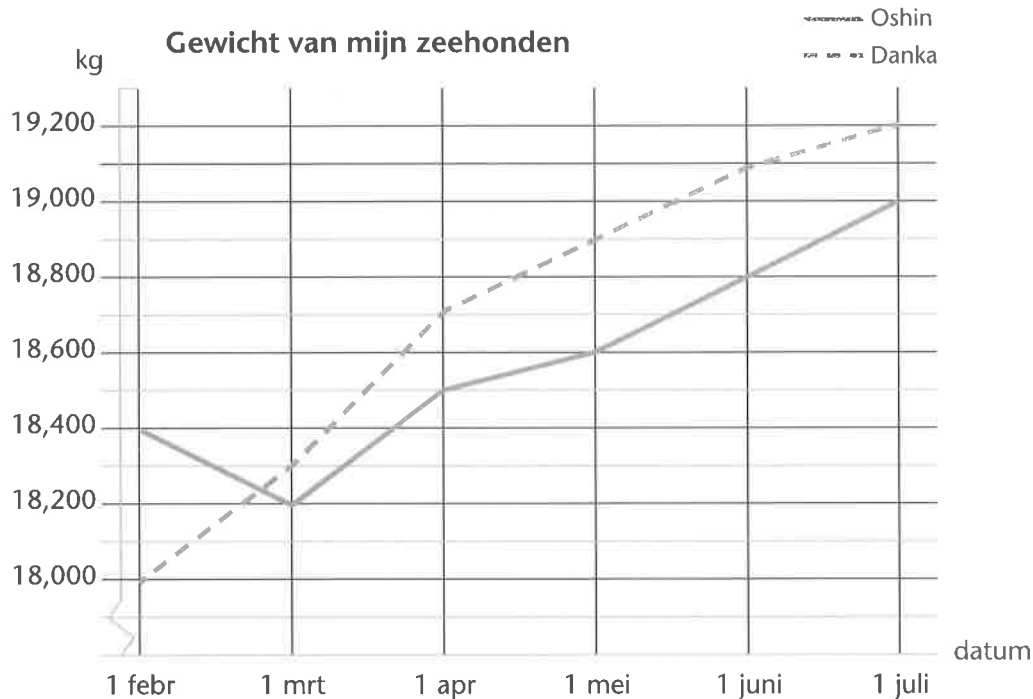
- d Ralph en Tanja kopen samen een knuffel van een zeehond van € 6,95 en een zeehondenkalender van € 7,25. Ze betalen allebei evenveel.

Ralph betaalt €

1 Kijk in de grafiek en bedenk 2 vragen.

- a
- b

Som

Kijk in de grafiek bij opgave 1 en vul in.
Het verschil in gewicht tussen Oshin en Danka was het grootst op 1

Zo doe ik dat.

De lijnen in de grafiek liggen het verst uiteen
bij 1

Het verschil is kg, dat is g.

2 Kijk in de grafiek bij opgave 1 en vul in.

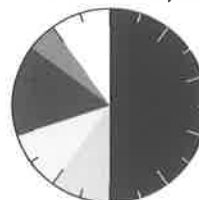
- a Op 1 april woog Oshin kg, dat is g.
- b Het verschil in gewicht tussen Oshin en Danka was het kleinst op 1
Het verschil is kg, dat is g.
- c Danka was voor het eerst zwaarder dan Oshin op 1
Het verschil was kg, dat is g.
- d Oshin is afgevallen in de maand
- e Welke zeehond is in de periode van 1 februari tot en met 1 juli het meeste
aangekomen? Dat is
- f Een van de twee is een jonge zeehond. Welke zeehond denk je dat het is?
Ik denk omdat

1 Kijk in de cirkel en bedenk 3 vragen.

- a
- b
- c

hondenexamens in 2008, 60 kandidaten

Som

Kijk in de cirkel bij opgave 1 en reken uit.

In 2008 is % van de honden niet geslaagd.

Dat zijn honden.

Zo doe ik dat.

Van grote streep tot aan de volgende streep is

gelijk aan %.

Ik zoek in de legenda naar het blokje voor: niet

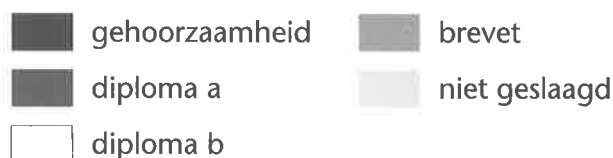
geslaagd. Niet geslaagd in 2008 is dus %.

..... % is deel. deel $\times$ 60 =
(het aantal niet geslaagde honden).

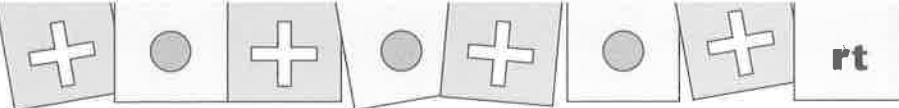
2 Kijk in beide cirkels en beantwoord de vragen.

In 2009 zijn er 80 kandidaten voor een hondenexamen.

hondenexamens in 2009, 80 kandidaten

- a In 2009 is % geslaagd voor het brevet. Dat zijn honden.
- b In 2009 is % geslaagd. Dat zijn honden.
- c In welk jaar is het percentage geslaagde honden voor gehoorzaamheid het hoogst?
Dat is in Dat zijn honden.
- d Hoeveel honden haalden diploma a of b in 2009? honden.
- e In welk jaar zijn de honden het beste opgeleid voor het behalen van een diploma of brevet? Dat is in omdat
- f Welk hondenexamen lijkt het makkelijkst en welk het moeilijkst?
Of kun je dat niet zeggen?

1 Reken uit.

$$\begin{array}{r} 323,34 \\ + 468,26 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3735,2 \\ - 1642,4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 324 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 74 \\ \times 27 \\ \hline \end{array}$$

$$23 \overline{) 8142}$$

Som

Reken uit.

$$\begin{array}{r} 57 \not\checkmark \\ \times 23 \not\checkmark \\ \hline 171 \\ 1140 \\ \hline 1311 \end{array}$$

$$19 \overline{) 4465}$$

Zo doe ik dat.

$3 \times 7 = 21$, 1 opschrijven 2 onthouden
 $3 \times 5 = 15$, $15 + 2 = 17$, 17 opschrijven
 $\times$ tiental is 0 opschrijven
 $2 \times 7 = 14$, 4 opschrijven 1 onthouden
 $2 \times 5 = 10$, $10 + 1 = 11$, 11 opschrijven
 dan optellen

Neem de grootste hap. Is het $100\times$ of meer?
 Het is $200\times$
 Is het $10\times$ of meer? Het is $\times$

Als laatste $\times$
 Tel de happen op.

2 Reken uit.

$$\begin{array}{r} 64\,912 \\ + 23\,273 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 357,42 \\ + 485,39 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 39\,992 \\ - 21\,285 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 885,83 \\ - 447,45 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3669,2 \\ - 2577,5 \\ \hline \end{array}$$

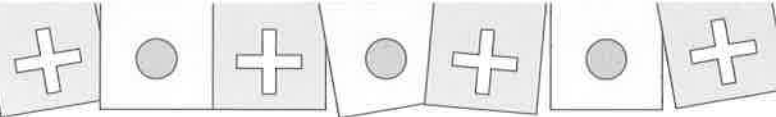
$$\begin{array}{r} 765 \\ \times 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 31 \\ \times 27 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 76 \\ \times 34 \\ \hline \end{array}$$

$$17 \overline{) 4318}$$

$$29 \overline{) 9048}$$

1 Schrijf onder elkaar en reken uit.

$$23\,394,5 + 1835,4 = \dots\dots\dots : 62\,026 - 9465 = \dots\dots\dots 236 \times 245 = \dots\dots\dots 56\,232 : 213 = \dots\dots\dots$$

Som

Schrijf onder elkaar en reken uit.

$$246 \times 137 = \dots\dots\dots$$

$$\begin{array}{r} 246 \\ \times 137 \\ \hline \end{array}$$

Zo doe ik dat.

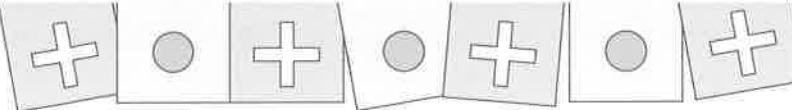
Let op: vermenigvuldigen met een tiental is 0 opschrijven, met een honderdtal is 00 opschrijven.

$$49\,434 : 214 = \dots\dots\dots$$

$$214 \overline{) 49434}$$

2 Schrijf onder elkaar en reken uit.

$$24\,207 + 57\,895 = \dots\dots\dots 64\,039 - 7475 = \dots\dots\dots 473 \times 329 = \dots\dots\dots 74\,694 : 211 = \dots\dots\dots$$

1 Hoeveel? Reken uit.

In 1 fruitflesje zit $\frac{1}{5}$ liter.
Er zijn 15 fruitflesjes.

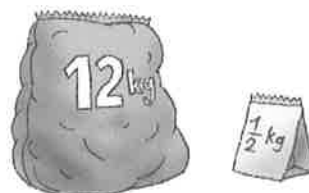
Som

Dat is liter.

Hidde vult zakjes met $\frac{1}{2}$ kg voer.
Hoeveel zakjes van 12 kg kan hij vullen?

Som

Hij kan zakjes vullen.

Som

Hoeveel? Reken uit.

In 1 flesje schenkstroop zit $\frac{1}{4}$ liter.
Er zijn 16 flesjes.

Dat is liter schenkstroop.

Er is 90 liter frisdrank. In 1 fles gaat $\frac{3}{4}$ liter.

Er kunnen flessen worden gevuld.

Zo doe ik dat.

1 flesje = $\frac{1}{4}$ liter. Dus in 4 flesjes 1 liter en in

16 flesjes

flesjes	1	4	16	
liter	$\frac{1}{4}$	1	4	

Som: $16 \times \frac{1}{4} =$

In 1 fles gaat $\frac{3}{4}$ liter, in 4 flessen 3 liter,

in 40 flessen

flessen	1	4	40	120
liter	$\frac{3}{4}$	3	30	90

Som: $90 : \frac{3}{4} =$

2 Hoeveel? Reken uit.

a In een krat gaan 2×24 flesjes van $\frac{1}{4}$ liter.

In de krat zit liter.

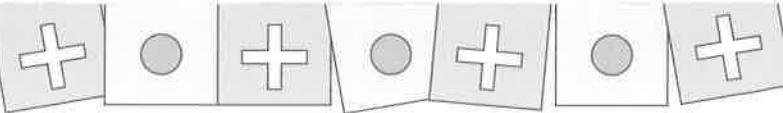
c Er zijn 18 pizza's.
1 kind eet $\frac{1}{3}$ pizza.

Voor hoeveel kinderen is er?

b Een ontbijtkoek is 24 cm lang.
Een plak koek is $1\frac{1}{2}$ cm dik.

Je kunt plakken snijden.

d We delen zes pizza's met zijn vieren.
Ieder krijgt pizza.

1 a Vul in.

x	$\frac{3}{4}$	$\frac{3}{8}$	$2\frac{5}{8}$	3,25	4,5
2					
3					
4					

b Reken uit.

$$15 : \frac{1}{3} = \dots\dots\dots$$

$$60 : \frac{2}{3} = \dots\dots\dots$$

$$20 : 1\frac{1}{3} = \dots\dots\dots$$

$$12 : 1\frac{1}{5} = \dots\dots\dots$$

$$7,2 : 9 = \dots\dots\dots$$

$$56 : 0,8 = \dots\dots\dots$$

$$63 : 0,07 = \dots\dots\dots$$

$$8,1 : 0,9 = \dots\dots\dots$$

Som

Reken uit.

$$7 \times \frac{2}{3} = \dots\dots\dots$$

$$4 \times 0,9 = \dots\dots\dots$$

$$7 : 1\frac{2}{5} = \dots\dots\dots$$

$$7,2 : 0,8 = \dots\dots\dots$$

Zo doe ik dat.

Denk aan sprongen van $\frac{2}{3}$ op de getallenlijn en dat 7 keer. Dus $\frac{14}{3}$. Haal de helen eruit. Dus $4\frac{2}{3}$.

Vermenigvuldig 0,9 met 10. Reken dan $4 \times 9 = 36$. Deel dat weer door 10. Dus 3,6.

Moet je delen? Zorg voor helen. Maak van de som: $7 : \frac{7}{5} =$ en vermenigvuldig met 5. De breuk verdwijnt. Dus $35 : 5 = 7$.

Moet je delen? Zorg voor helen. $7,2 : 0,8 = \dots\dots\dots$. Ik vermenigvuldig met 10, de komma verdwijnt: $72 : 8 = 9$.

2 Reken uit en schrijf op. Vereenvoudig de breuk als dat kan.

$$7 \times 0,3 = \dots\dots\dots$$

$$2 \times 3,5 = \dots\dots\dots$$

$$5 \times 1,25 = \dots\dots\dots$$

$$8 \times 0,25 = \dots\dots\dots$$

$$20 : \frac{1}{4} = \dots\dots\dots$$

$$30 : \frac{2}{3} = \dots\dots\dots$$

$$15 : 1\frac{1}{2} = \dots\dots\dots$$

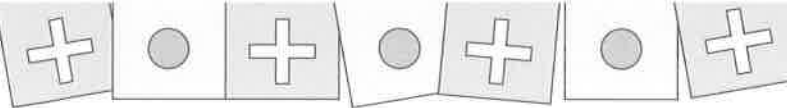
$$21 : 1\frac{2}{5} = \dots\dots\dots$$

$$0,81 : 9 = \dots\dots\dots$$

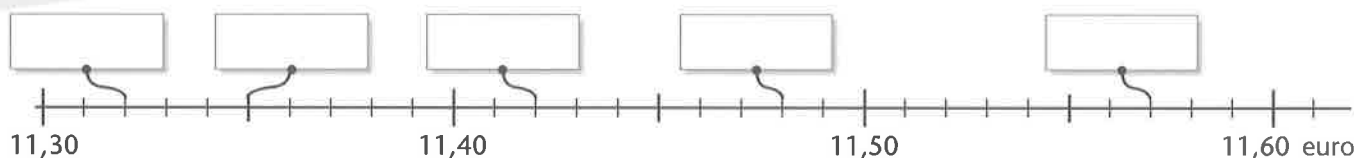
$$56 : 0,7 = \dots\dots\dots$$

$$6,4 : 0,08 = \dots\dots\dots$$

$$5,4 : 0,6 = \dots\dots\dots$$

1 a Vul in.

b Reken uit.

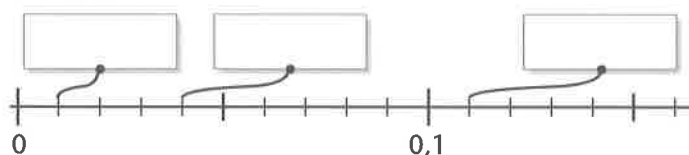
$€ 7,60 + € 2,25 = \dots\dots\dots$

$5,80 \text{ m} + 3,50 \text{ m} = \dots\dots\dots$

$7,65 \text{ km} - 0,05 \text{ km} = \dots\dots\dots$

Som

a Vul in

b Reken uit.

$3,60 \text{ m} + 1,70 \text{ m} = \dots\dots\dots$

c $8,40 \text{ km} - 0,50 \text{ km} = \dots\dots\dots$

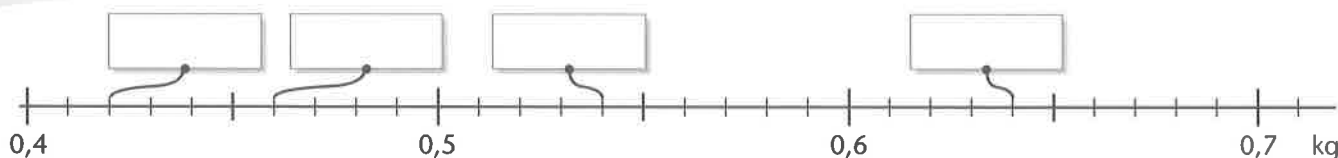
Zo doe ik dat.

a Van 0 tot 0,1 staan 10 streepjes. Ieder streepje staat een honderdste (0,01) verder. Begin bij een getal dat je weet en tel dan verder of terug.

b Tel 0,60 m en 0,70 m bij elkaar. Samen 1,30 m. Doe de hele meters erbij. Dus $1,30 \text{ m} + 4 \text{ m} = 5,30 \text{ m}$.
of
Denk aan de getallenlijn. 3,60 m erbij 1,40 m is 5,00 m. Dan nog 0,30 erbij is 5,30 m.

c Denk aan een getallenlijn en spring dan van 8,40 km naar 8,00 km (0,40 eraf). Dan nog een sprong van 0,10 km. Dan kom je bij 7,90 km.

2 a Vul in.

b Reken uit.

$€ 5,75 + € 2,40 = € \dots\dots\dots$

$€ 9,60 + € 3,80 = € \dots\dots\dots$

$5,40 \text{ m} + 3,80 \text{ m} = \dots\dots\dots \text{ m}$

$5,65 \text{ m} + 3,55 \text{ m} = \dots\dots\dots \text{ m}$

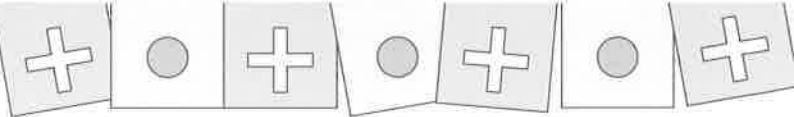
$4,80 \text{ km} - 2,40 \text{ km} = \dots\dots\dots \text{ km}$

$6,70 \text{ km} - 0,80 \text{ km} = \dots\dots\dots \text{ km}$

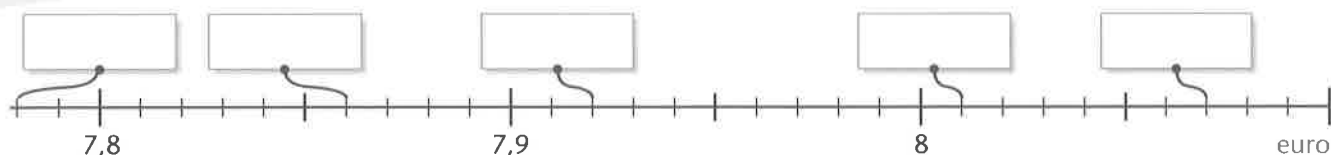
$7,40 \text{ kg} - 3,70 \text{ kg} = \dots\dots\dots \text{ kg}$

$6,00 \text{ kg} - 0,05 \text{ kg} = \dots\dots\dots \text{ kg}$

$8,35 \text{ kg} - 3,45 \text{ kg} = \dots\dots\dots \text{ kg}$

1 a Vul in.

b Maak de tabellen af.

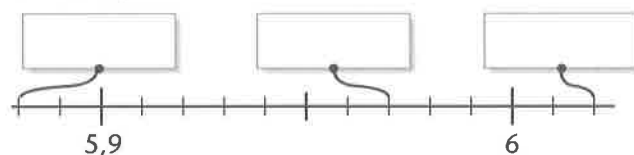
543.6

899.8

's morgens (km)	's avonds (km)	gereden (km)	begin	eind	toename
543,6	899,8		367,54		47,36

Som

a Vul in.

b Maak de tabel af.

begin	eind	toename
367,54		47,36

Zo doe ik dat.

a Hoe groot zijn de stappen?

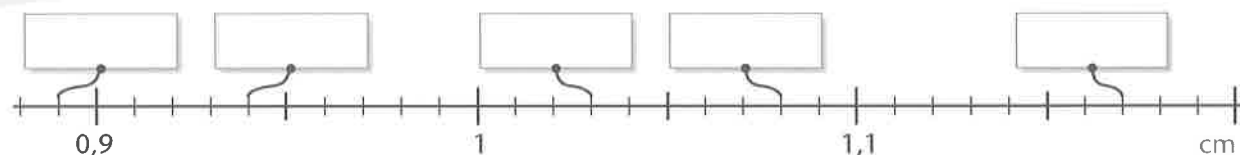
Van 5,9 tot 6 staan streepjes, dus de streepjes staan op 0,01 (een honderdste) van elkaar.

Welk getal weet je zeker? Begin daar en tel verder.

Wil je controleren, tel dan met stappen van 0,01 van 5,9 tot 6.

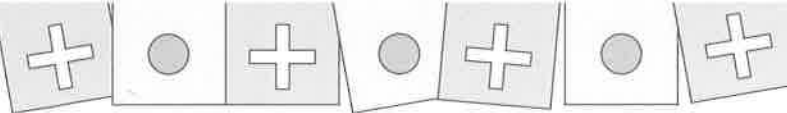
b Schrijf de getallen onder elkaar en reken uit.

2 a Vul in.

b Maak de tabellen af.

's morgens (km)	's avonds (km)	gereden (km)	begin	eind	toename
147,3	356,2		437,6	756,2	
783,5		121,9	548,73		261,46
562,4		236,8	396,38		181,29

1 Hoeveel? Reken uit.

- a Je betaalt voor de 8-daagse reis per persoon €
- b Op de reis naar Dubai krijg je % korting.
- c De 14-daagse reis naar de Antillen heeft eerst € gekost.

Som

Hoeveel? Reken uit.

- a 14 dagen Kreta, all-inclusive p.p. van € 800,- nu met 15% korting!

Je betaalt nu €

Zo doe ik dat.

- a $15\% = \frac{15}{100}$ deel van 800
 $\frac{1}{100}$ is 8, dus $15 \times 8 = € 120,-$
 of
 1% van € 800,- = € 8,-
 15% is dus $15 \times 8 = € 120,-$
 Je betaalt € 800,- - € 120,- = € 680,-.

- b Gran Canaria met 25% korting nu slechts € 300,-.

De oude prijs was €

oude prijs	 %	€
korting	25%	€
nieuwe prijs	 %	€ 300,-

- b Hoeveel procent is de oude prijs?
 Hoeveel procent is de nieuwe prijs?
 met een verhoudingstabel:

prijs (€)	300	60	4	400
%	75	15	1	100

of
 1% is $300 : 75 = 4$. Dus 100% is 100×4

- c Isla Margarita van € 750,- nu voor € 600,-.

Je krijgt % korting

- c De korting is € 150,-
 1% van € 750,- = € 7,50
 $150 : 7,5 = 20\%$

2 Maak de tabel af.

bestemming	van	korting	voor
Bulgarije	€ 350,-	10%	€
Brazilië	€ 800,-	20%	€
Thailand	€ 740,-	 %	€ 555,-

bestemming	van	korting	voor
Cabo Verde	€ 600,-	 %	€ 570,-
Isla Margarita	€	15%	€ 510,-
Seychellen	€	12,5%	€ 630,-

1 Hoeveel? Reken uit.

8 dagen
Middellandse Zee,
vertrek vanuit Genua:

Van € 1020,- p.p.
voor € 918,-

7 dagen
Griekenland/
Turkije:

van € 960,-
voor € 840,- p.p.

10 dagen
oostelijke Cariben,
route Miami:

nu voor € 1015,-
met $12\frac{1}{2}\%$ korting

23 dagen
Zuid-Amerika/
Antarctica:

van € 4100,-
voor €
met 15 % korting

Dat is %
korting.

Dat is %
korting.

De oude prijs was
€

De nieuwe prijs is
€

Som

Hoeveel? Reken uit.

- a Portugal: van € 550,- nu voor € 440,-.

Dat is % korting.

- b Kos: met 15% korting nu slechts € 425,-.

De oude prijs was €

oude prijs	 %	€
korting	15%	€
nieuwe prijs	 %	€ 425,-

Zo doe ik dat.

- a De korting is € 110,-.

$$1\% = € 5,50$$

$$110 : 5,5 = 20\%$$

of

$$€ 110,- \text{ is } \frac{1}{5} \text{ deel van } € 550,-$$

Dat is 20%.

- b Hoeveel procent is de oude prijs?
Hoeveel procent is de nieuwe prijs?
 $€ 425,- : 85 = € 5,- (1\%)$
 $100\% = 100 \times € 5,- = € 500,-$

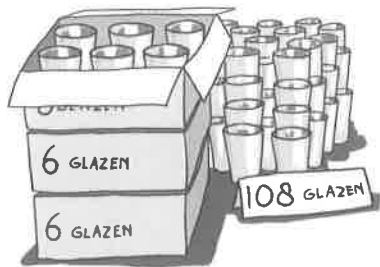
2 Maak de tabel af.

bestemming	van	korting	voor
Gambia zonbestemming	€ 650,-	 %	€ 585,-
Margarita droomeiland	€ 980,-	 %	€ 735,-
Brazilië bruisend	€ 1150,-	 %	€ 862,50
Thailand avontuurlijk	€	5%	€ 855,00
Madeira bloemeneiland	€	$12\frac{1}{2}\%$	€ 612,50
New York wereldstad	€ 920,-	15%	€

1

Hoeveel?
Reken uit.

a Bedenk zelf een vermenigvuldiging:

b Er zijn 964 meloenen. Je kunt dozen vullen.

Bedenk zelf een deling:

c In 34 dozen zitten tosti's.

d In 213 dozen zitten kroketten.

Som

Hoeveel? Reken uit.

a

Er zijn 552 zakjes chips.

Er kunnen dozen worden gevuld.

Zo doe ik dat.

a Delen of vermenigvuldigen?

Wat is de som? $552 : 24 =$

$$24 \overline{) 552}$$

$$\underline{480}$$

$$72$$

$$\underline{72} \quad 3 \times$$

0 Tel de happen op. **23 dozen**

Neem de grootste hap.
Is het $10 \times$ of meer? **20 x**

b

In 113 dozen zitten witte broodjes.

b Delen of vermenigvuldigen?

Wat is de som? $113 \times 32 =$

$$113$$

$$\times \quad 32$$

$$\underline{226}$$

$$3390 \text{ Denk aan de 0!}$$

$$\underline{3616}$$

2

Hoeveel? Reken uit. Kijk bij opgave 1.

a Er zijn 732 tosti's.

Er kunnen dozen gevuld worden.

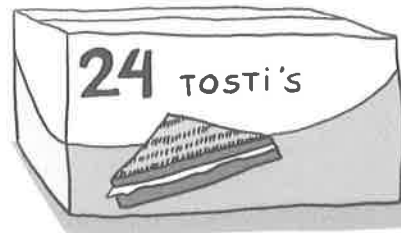
b In 13 dozen zitten kroketten.

1 Hoeveel? Reken uit.

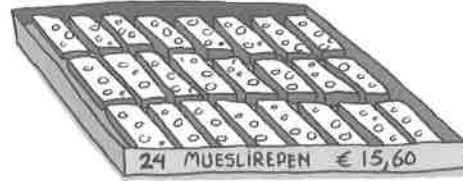
a 24 dozen met ijsjes kosten €

b Je hebt 410 tosti's nodig. Je bestelt dus dozen.

c 72 flessen kosten €

d 12 dozen met mueslirepen kosten €

Som

Hoeveel? Reken uit.

a

Er kunnen doosjes met 12 eieren worden gevuld. Er blijven dan eieren over.

b

84 potten appelmoes kosten €

Zo doe ik dat.

a Delen of vermenigvuldigen?

Wat is de som? $1625 : 12$

$$\begin{array}{r} 12 \overline{) 1625} \quad \backslash 135 \\ \underline{1200} \quad 100 \times \\ 425 \\ \underline{360} \quad 30 \times \\ 65 \\ \underline{60} \quad 5 \times \\ 5 \end{array}$$

b Delen of vermenigvuldigen?

Wat is de som?

$$84 : 12 = 7$$

$$7 \times € 12,60 = € 88,20$$

$$\begin{array}{r} 1260 \text{ wanneer je met 100 vermenigvuldigt} \\ \times \quad 7 \\ \hline 8820 \end{array}$$

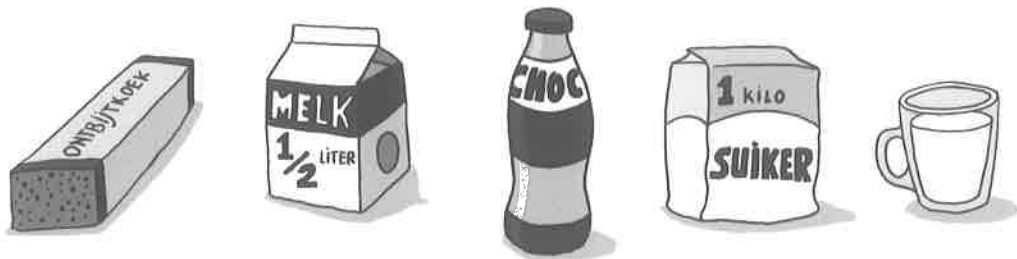
Deel dan de uitkomst door 100. Dus 88,20

2 Hoeveel? Reken uit. Kijk bij opgave 1.

a 4 dozen met ananassap kosten samen €

b Er zijn 216 mueslirepen
Dat zijn dus dozen.

1 a Welk voorwerp hoort bij welke maat? Trek een lijn.

500 ml

1000 g

25 cl

500 g

0,2 l

b Reken om naar een andere maat.

2300 g = kg

0,250 kg = g

4 l = cl

1,5 dl = ml

0,3 kg = g

3 kg = mg

8 l = dl

450 ml = l

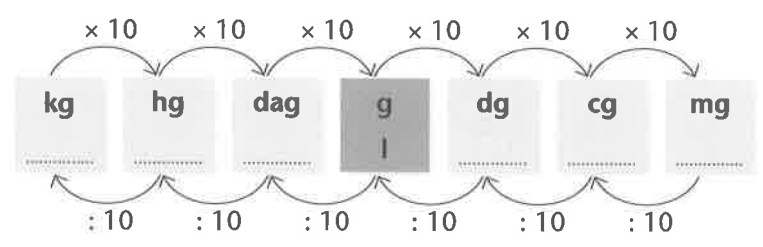
Som

Reken om naar een andere maat.

0,195 kg = g

3,5 l = ml

Zo doe ik dat.

2 Reken om naar een andere maat.

450 g = kg

5 kg = g

5 l = cl

0,9 l = cl

0,5 kg = g

0,750 kg = g

950 cl = l

3,5 l = ml

7,5 kg = g

1250 g = mg

8,5 dl = l

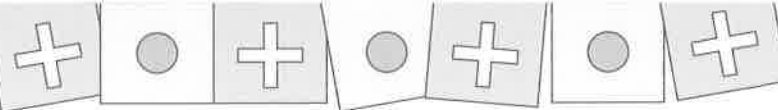
1050 ml = l

8000 g = kg

33 g = mg

4 l = dl

4,5 dl = ml

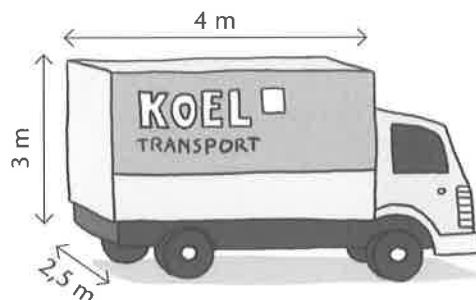
1 a Reken om naar een andere maat.

$$1925 \text{ g} = \dots \text{ kg} \quad ; \quad 0,03 \text{ l} = \dots \text{ ml} \quad ; \quad 4 \text{ dm}^3 = \dots \text{ cm}^3 \quad ; \quad 3,5 \text{ dm}^3 = \dots \text{ cl}$$

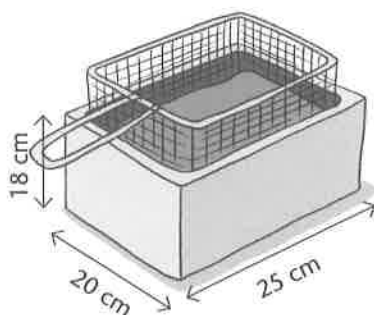
$$33,031 \text{ kg} = \dots \text{ g} \quad ; \quad 20 \text{ cl} = \dots \text{ l} \quad ; \quad 2 \text{ l} = \dots \text{ cm}^3 \quad ; \quad 0,3 \text{ m}^3 = \dots \text{ l}$$

b Hoeveel? Reken uit.

Inhoud $\dots \text{ m}^3 = \dots \text{ l}$

Som

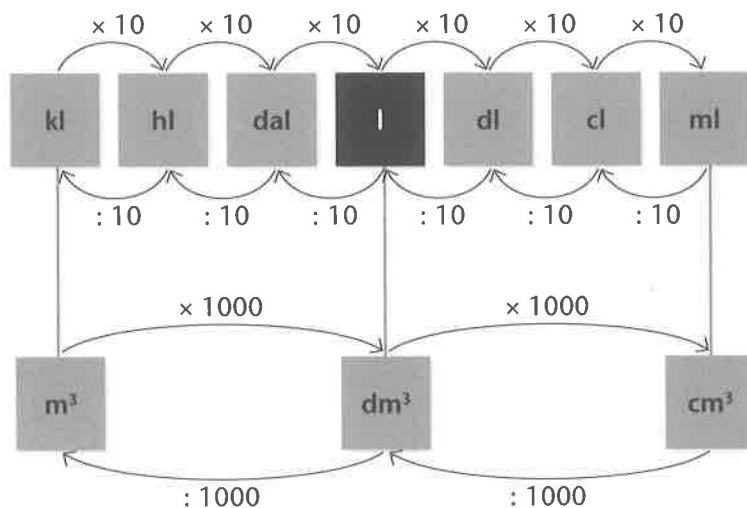
a Hoeveel? Reken uit.

Inhoud: $\dots \text{ cm}^3 = \dots \text{ l}$

b $1,5 \text{ dm}^3 = \dots \text{ cm}^3$

$4 \text{ m}^3 = \dots \text{ l}$

Zo doe ik dat.

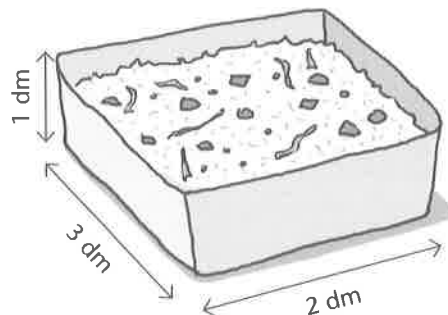

2 a Reken om naar een andere maat.

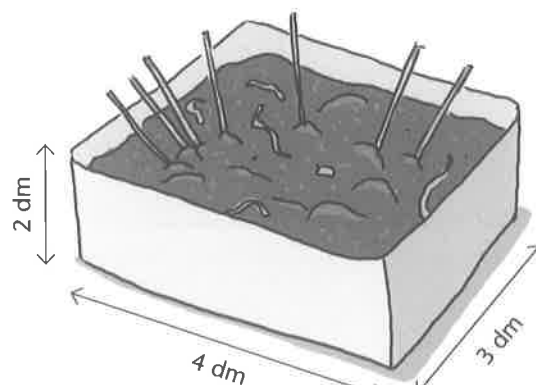
$$0,03 \text{ kg} = \dots \text{ mg} \quad ; \quad 3450 \text{ m} = \dots \text{ l} \quad ; \quad 2,5 \text{ dm}^3 = \dots \text{ cm}^3 \quad ; \quad 0,5 \text{ dm}^3 = \dots \text{ ml}$$

$$2646 \text{ g} = \dots \text{ kg} \quad ; \quad 0,5 \text{ l} = \dots \text{ cl} \quad ; \quad 1,5 \text{ l} = \dots \text{ cm}^3 \quad ; \quad 3,5 \text{ m}^3 = \dots \text{ l}$$

b Hoeveel? Reken uit.

Inhoud: $\dots \text{ dm}^3 = \dots \text{ l}$

Inhoud: $\dots \text{ dm}^3 = \dots \text{ l}$

1 Schat het antwoord. Kleur dan het vakje met het goede antwoord.

a $374 + 205 + 27 =$	546	b $3388 - 1628 =$	1360	c $1,3 \times 7,07 =$	9,191
	606		2308		0,96
	726		1760		9,6

d Zet een rondje om het goede antwoord.

$534,6 + 42 + 9,09 =$	688,49	594,69	768,029
$72,87 - 12,02 =$	608,5	59,85	60,85
$40 \times 8,3 =$	3,32	33,2	332
$7,7 \times 5,8 =$	4,466	44,66	446,4
$13,932 : 3,24 =$	43	4,3	0,43
$127,53 : 11,7 =$	10,9	1,09	109

Som

Schat het antwoord. Zet dan een rondje om het goede antwoord.

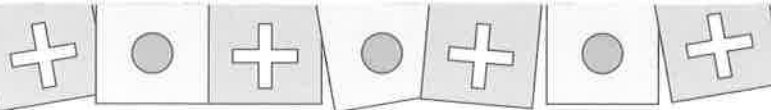
a $2393 + 52,48 + 6,3 =$	2407,68	2451,78	3208,51
b $89,56 - 12,12 =$	75,44	68,24	77,44
c $33,5 \times 4,24 =$	142,04	14,204	1420,04
d $67,686 : 4,35 =$	1,556	155,6	15,56

Zo doe ik dat.

- 1 Gebruik eventueel een kladblaadje om aantekeningen te maken. (Niet cijferen!)
- 2 Kijk goed naar de verschillen in de gegeven antwoorden. (Let op de plaats van de komma!)
- 3 Reken met afgeronde getallen, zonder komma (eenheden, honderd- en tientallen).
- 4 Welke antwoorden zijn duidelijk fout en welke antwoorden zouden kunnen?
- 5 Controleer je schatting door zo mogelijk een andere schatting te maken (eindcijfers?).
- 6 Gebruik je rekenmachine om de antwoorden te controleren en probeer bij een fout je verkeerde schatting te begrijpen en te verbeteren.

2 Schat het antwoord. Zet dan een rondje om het goede antwoord.

$1996 + 78 + 6 + 327 =$	3707	2407	4543
$345,3 + 50,56 + 12,03 =$	407,89	529,89	633,09
$848 - 37 =$	711	811	789
$93,89 - 14,98 =$	789,1	7,831	78,91
$14,7 \times 4,8 =$	705,6	7,056	70,56
$37,76 \times 4,25 =$	160,48	16,048	1604,8
$9,752 : 2,3 =$	0,424	4,24	42,4
$114,988 : 32,3 =$	0,356	35,60	3,56

1 Schat het antwoord. Kleur dan het vakje met het goede antwoord.

a $134,8 + 3,82 + 0,7 =$	169,42	b $82,34 - 12,89 - 3,25 =$	66,2	c $3,2 \times 3 =$	0,096
	131,52		73,2		0,96
	139,32		76,2		9,6

d Zet een rondje om het goede antwoord.

$13,23 + 0,7 + 20,05 =$	30,98	35,08	33,98
$86,27 - 3,48 - 5,5 =$	77,29	75,09	70,37
$5 \times 0,9 =$	4,5	0,45	0,045
$21,8 \times 1,4 =$	0,3052	3,052	30,52
$0,72 : 6 =$	12	1,2	0,12
$23,76 : 12 =$	0,198	1,98	19,8

Som

Schat het antwoord. Zet dan een rondje om het goede antwoord.

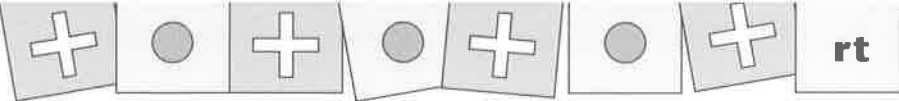
- a $174 + 14,5 + 92,38 =$
256,47 280,88 380,88
- b $740,4 - 249,4 - 51,8 =$
539,2 439,2 339,2
- c $0,9 \times 4,6 =$
4,14 0,414 41,4
- d $5,4 : 0,6 =$
90 9 0,9

Zo doe ik dat.

- 1 Kijk goed naar de gegeven antwoorden (grootte, plaats van de komma).
- 2 Reken met afgeronde getallen.
- 3 Welke antwoorden zijn duidelijk fout en welke antwoorden zouden kunnen?
- 4 Tel de laatste 2 (afgeronde) getallen bij een aftreksom samen.
- 5 Rond af bij kommagetallen.

2 Schat het antwoord. Zet dan een rondje om het goede antwoord.

$7453,6 + 13,07 + 6,859 =$	7473,529	7564,419	7573,079
$1565 + 285,6 + 15,123 =$	1956,613	1865,723	1489,721
$765,7 - 23,19 - 8,254 =$	705,346	715,657	725,256
$8,3 - 0,846 - 2,78 =$	5,763	4,674	3,564
$3,7 \times 0,9 =$	3,33	33,3	0,333
$0,12 \times 2,5 =$	0,03	3	0,3
$24,48 : 6,12 =$	0,4	0,04	4
$14,45 : 3,4 =$	4,25	42,5	0,425

1 Reken uit.

$\frac{2}{5} + \frac{2}{5} = \dots\dots\dots$

$1\frac{3}{4} + 1\frac{1}{4} = \dots\dots\dots$

$2\frac{1}{5} - \frac{3}{5} = \dots\dots\dots$

$3\frac{3}{9} - 1\frac{4}{9} = \dots\dots\dots$

$\frac{1}{2}$ van € 7,50 is € $\dots\dots\dots$

$\frac{1}{3}$ van € 0,60 is € $\dots\dots\dots$

$\frac{3}{4}$ van € 140,- is € $\dots\dots\dots$

$\frac{7}{10}$ van € 60,- is € $\dots\dots\dots$

Som

Reken uit.

a $2\frac{3}{8} + 3\frac{7}{8} = \dots\dots\dots$

b $3\frac{1}{4} - 1\frac{3}{4} = \dots\dots\dots$

c $\frac{3}{7}$ van € 63,- = € $\dots\dots\dots$

Zo doe ik dat.

a $2\frac{3}{8} + 3 = 5\frac{3}{8} \rightarrow$ erbij $\frac{5}{8}$ (van die $\frac{7}{8}$) $\rightarrow 6$
Erbij nog $\frac{2}{8} = 6\frac{2}{8} (6\frac{1}{4})$. Gebruik eventueel een getallenlijn.

b $3\frac{1}{4} - 1 = 2\frac{1}{4} \rightarrow$ eraf $\frac{1}{4}$ (van die $\frac{3}{4}$) $\rightarrow 2$
 $\rightarrow$ er nog af $\frac{2}{4} = 1\frac{2}{4} (1\frac{1}{2})$. Gebruik eventueel een getallenlijn.

c $\frac{1}{7}$ van € 63,- is € 9,-
 $\frac{3}{7} = 3 \times € 9,- = € 27,-$

2 Reken uit.

a $\frac{1}{8} + \frac{1}{8} = \dots\dots\dots$

$2\frac{2}{4} + \frac{3}{4} = \dots\dots\dots$

$1\frac{1}{3} + 2\frac{2}{3} = \dots\dots\dots$

$3\frac{2}{5} + 1\frac{3}{5} = \dots\dots\dots$

$2\frac{5}{6} + 3\frac{3}{6} = \dots\dots\dots$

b $3\frac{1}{3} - \frac{2}{3} = \dots\dots\dots$

$5\frac{3}{8} - \frac{7}{8} = \dots\dots\dots$

$3\frac{2}{5} - 1\frac{3}{5} = \dots\dots\dots$

$4\frac{3}{7} - 2\frac{5}{7} = \dots\dots\dots$

$5\frac{1}{4} - 2\frac{3}{4} = \dots\dots\dots$

c $\frac{1}{3}$ van € 210,- is € $\dots\dots\dots$

$\frac{1}{5}$ van € 400,- is € $\dots\dots\dots$

$\frac{1}{2}$ van € 70,- is € $\dots\dots\dots$

$\frac{1}{4}$ van € 0,60 is € $\dots\dots\dots$

$\frac{1}{10}$ van € 9,- is € $\dots\dots\dots$

d $\frac{3}{5}$ van € 250,- is € $\dots\dots\dots$

$\frac{2}{3}$ van € 0,90 is € $\dots\dots\dots$

$\frac{3}{4}$ van € 104,- is € $\dots\dots\dots$

$\frac{1}{2}$ van € 14,50 is € $\dots\dots\dots$

$\frac{5}{6}$ van € 2,- is € $\dots\dots\dots$

1 Reken uit.

a $\frac{1}{2} + \frac{1}{4} =$

$2\frac{1}{8} + 1\frac{1}{4} =$

$3\frac{2}{5} + 1\frac{1}{2} =$

$3\frac{1}{6} + 2\frac{3}{5} =$

b $\frac{1}{2} - \frac{1}{4} =$

$4\frac{1}{12} - 1\frac{3}{4} =$

$3\frac{3}{5} - 1\frac{2}{3} =$

$5\frac{1}{3} - 2\frac{1}{4} =$

c $2 \times \frac{1}{4} =$

$3 \times \frac{3}{5} =$

$\frac{2}{5} \times 5 =$

$\frac{2}{3} \times 9 =$

d $\frac{1}{3} \times \frac{3}{8} =$

$\frac{1}{2} \times 6\frac{2}{5} =$

$\frac{1}{4} \times 8\frac{4}{7} =$

$\frac{1}{5} \times 10\frac{5}{9} =$

Som

Reken uit.

a $2\frac{2}{5} + 1\frac{2}{3} =$

b $5\frac{1}{4} - 2\frac{2}{3} =$

c $\frac{1}{2} \times \frac{6}{7} =$

d $4 \times \frac{4}{15} =$

Zo doe ik dat.

Bij optellen en aftrekken van breuken: eerst gelijknamig maken.

a $2\frac{2}{5} + 1\frac{2}{3} = 2\frac{6}{15} + 1\frac{10}{15} = 3\frac{16}{15} = 4\frac{1}{15}$

b $5\frac{1}{4} - 2\frac{2}{3} = 5\frac{3}{12} - 2\frac{8}{12} = 3 - \frac{5}{12} = 2\frac{7}{12}$

c de helft van 6 is 3; de helft van $\frac{6}{7}$ is $\frac{3}{7}$
(want: $2 \times \frac{3}{7} = \frac{6}{7}$)

d $4 \times \frac{4}{15} = \frac{16}{15} = 1\frac{1}{15}$

2 Reken uit.

a $\frac{1}{5} + \frac{2}{10} =$

$2\frac{1}{4} + 1\frac{2}{3} =$

$1\frac{1}{6} + 1\frac{1}{4} =$

$2\frac{3}{5} + 3\frac{1}{2} =$

$2\frac{5}{6} + 3\frac{1}{9} =$

b $\frac{1}{2} - \frac{1}{8} =$

$3\frac{1}{3} - \frac{3}{4} =$

$4\frac{1}{4} - 1\frac{5}{6} =$

$5\frac{3}{5} - 1\frac{2}{3} =$

$2\frac{1}{2} - 1\frac{5}{9} =$

c $2 \times \frac{1}{5} =$

$3 \times \frac{3}{8} =$

$4 \times \frac{1}{4} =$

$\frac{2}{3} \times 6 =$

$\frac{3}{4} \times 4 =$

d $\frac{1}{2} \times \frac{6}{7} =$

$\frac{1}{4} \times \frac{8}{9} =$

$\frac{1}{3} \times 6\frac{9}{10} =$

$\frac{1}{5} \times 5\frac{10}{11} =$

$\frac{1}{6} \times 6\frac{12}{15} =$

1 Hoeveel? Reken uit.

- a Roel betaalt zijn schoolpas en koopt ook een tekendoos.

Hij houdt over.

- b Faissal koopt een rekenmachine van € 27,50 en 5 mappen van € 13,75. Zijn vader betaalt € 30,-.

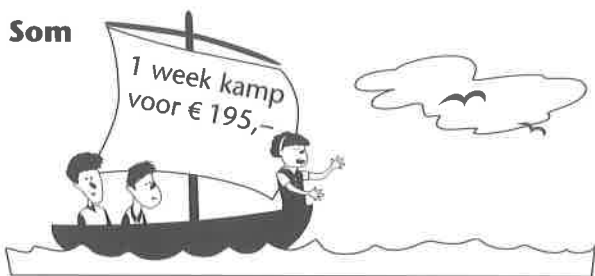
Faissal moet zelf € betalen.

- c Michael koopt een rugzak. Zijn moeder wil alleen de goedkoopste rugzak voor hem betalen en Michael wil alleen de dure hebben. Hij koopt de dure en moet zelf het verschil betalen.

Michael moet zelf € betalen.

Som

Meriam wil naar een watersportkamp.
Haar ouders betalen € 75,-. Zelf spaart ze
€ 8,- per week.

Zij moet dus weken sparen.

Zo doe ik dat.

Het kost € (kijk naar het plaatje)

Er wordt betaald € 75,-. Blijft over

Iedere week € 8,- dus : 8 = weken.

2 Hoeveel? Reken uit.

- a Widade koopt een pet van € 14,50 en een T-shirt van € 17,-.

Haar vader betaalt € 25,-.

Hoeveel moet Widade zelf betalen? €

- b Marnix koopt een woordenboek Nederlands en een woordenboek Engels.

Hij betaalt en houdt dan nog € 7,50 over.

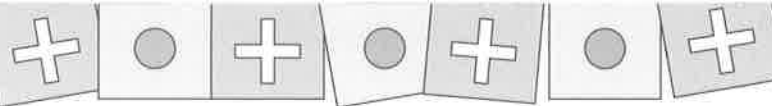
Hoeveel euro had Marnix in zijn portemonnee?

€

- c Loes heeft € 25,- gespaard. Op haar verjaardag krijgt ze € 50,- van haar vader. Loes koopt het tennisracket. De rest wordt betaald door haar oma.

Hoeveel betaalt oma? Oma betaalt €

1 Hoeveel? Reken uit.

- a Willem spaart voor een laptop van € 350,-.
Zijn ouders betalen de helft. Van zijn oma krijgt hij € 50,-.
Iedere week spaart hij € 4,50. Hij heeft nu al € 45,- gespaard.
Hij moet nog weken sparen.
- b Voor het afscheid van hun juf kopen Mohammed, Tinne en Hans 3 spannende boeken.
Per stuk: € 14,70. Voor alle spannende boeken geldt: 3 halen 2 betalen.
Ze betalen alledrie evenveel.
Ze moeten ieder € betalen.
- c Rens koopt twee t-shirts van € 11,50 per stuk en twee broeken van € 55,- per stuk.
Hij krijgt het tweede zelfde artikel voor de helft van de prijs.
Hij betaalt met 2 biljetten van € 50,-.
Hij houdt € over.

Som

Bibi spaart € 5,- per week, om mee te doen aan excursies en projecten van school.
Een excursie kost € 20,- en meedoen aan een project kost € 25,-.

Zij wil meedoen aan 5 excursies en 3 projecten.

Haar vader betaalt de helft en van haar moeder krijgt ze € 30,-.

Bibi moet weken sparen.

Zo doe ik dat.

Achter een regel van het verhaal schrijf je direct de som.

$$5 \times € 20,- = € 100,- \text{ en } 3 \times € 25,- = € 75,-$$

$$\text{Samen: } € 175,-$$

$$€ 175,- : 2 = € 87,50 \text{ (de helft)}$$

$$€ 87,50 - € 30,- = € 57,50$$

$$€ 57,50 : 5 = 11,5 \rightarrow 12 \text{ weken}$$

2 Hoeveel? Reken uit.

- a Yvette en Roos kopen een boek en een grote kaars voor hun juf.
Het boek kost € 12,90. Ze betalen ieder € 8,95.

De kaars kost €

- c Finn deelt folders rond. Hiermee verdient hij € 30,- per week.
Hij spaart dat geld om op excursie te gaan naar Parijs.
De excursie kost € 350,- Van zijn ouders krijgt hij € 100,- en hij heeft al € 75,- gespaard.

Finn moet nog weken sparen.

- b Meriam koopt een T-shirt van € 14,80, een broek van € 48,90, en een vestje van € 20,80.

Alles gaat weg voor de helft van de prijs.
In haar portemonnee zit € 55,50.

Ze houdt € over.

- d Om de afscheidsavond van groep 8 te betalen organiseren de kinderen een sponsorloop: "Een cent voor een meter!" (€ 0,01 voor 1 meter). Ze willen € 350,- ophalen.
Er zitten 25 kinderen in de groep.
Hoeveel meter moet ieder kind lopen?
Ieder kind moet meter lopen.

1

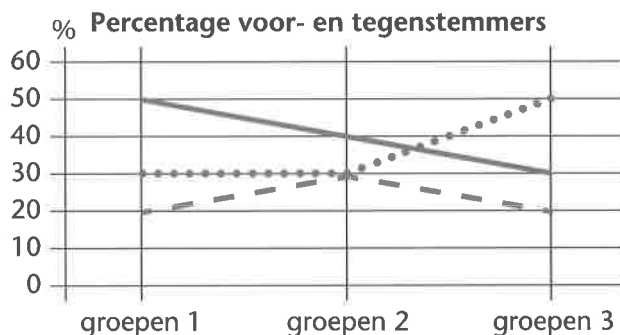
Kijk in de grafiek en vul de tabel in.

Er is een enquête gehouden onder kinderen van de groepen 1, 2 en 3 in het voortgezet onderwijs.

Er is gevraagd of ze vóór of tegen het verminderen van het aantal lesuren per week zijn: van 32 uur naar 30 uur. Je kon ook aangeven dat je het niet weet.

— voor
..... tegen
- - - weet niet

groepen	voor	tegen	weet niet
1	 %	 %	 %
2	 %	 %	 %
3	 %	 %	 %

Som

Kijk in de grafiek bij opgave 1 en beantwoord de vragen.

- Kleur de strook voor de groepen 2.
- Kleur de cirkel voor de groepen 3.
- In de groepen 1 waren er 21 leerlingen die tegen stemden. Hoeveel leerlingen stemden in de groepen 1? leerlingen

groepen 2

☐ voor
☐ tegen
☐ weet niet

Zo doe ik dat.

- Kleur $\frac{4}{10}$ voor, $\frac{3}{10}$ tegen en $\frac{3}{10}$ weet niet.
- Kleur $\frac{6}{10}$ voor, $\frac{10}{20}$ tegen en $\frac{4}{20}$ weet niet.
- $30\% = 21$ leerlingen $= \frac{3}{10}$ deel, $\frac{3}{10} \times 21 = 70$ leerlingen
($\frac{1}{10} = 7$ leerlingen, dus $\frac{10}{10} = \dots\dots\dots$)

2

Kijk in de grafiek bij opgave 1 en beantwoord de vragen.

- Kleur de strook voor de groepen 1.
- Kleur de cirkel voor de groepen 2
- In de groepen 2 waren er 32 leerlingen die voor stemden.

Hoeveel leerlingen stemden in de groepen? leerlingen.

☐ voor
☐ tegen
☐ weet niet

